

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 13 февруари 2003 година

относно определяне на минималните предписания за прилагане на място на програми за развъждане, ориентирани върху устойчивостта към трансмисивните спонгиформни енцефалопатии по овцете

(нотифицирано под № C(2003)498)

(Текст от значение за ЕИП)

(2003/100/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно определяне на правила за предпазване, контрол и ликвидиране на някои трансмисивни спонгиформни енцефалопатии¹, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1494/2002 на Комисията², и по-специално член 23 от него,

като има предвид, че:

(1) Болестта скрейпи представлява значителен ветеринарномедицински проблем в рамките на популацията на овце и кози в Общността.

(2) Не съществува никакъв утвърден рутинен метод за диагностика, който да позволи да разграничава спонгиформната енцефалопатия по говедата (СЕГ) от инфекцията скрейпи по овцете и козите. Съществуването на инфекция от СЕГ по овцете и козите в естествени условия не е доказано. Налице е известна несигурност обаче дали СЕГ може да е заразила популацията от овце и кози и все още да съществува в тази популация. Поради това, трансмисивната спонгиформна енцефалопатия (ТСЕ) при овце и кози също представлява потенциален риск за общественото здраве.

(3) Изследванията са показали, че определени прион протеинови генотипи в овцете проявяват резистентност към скрейпи. Досегашните данни показват, че подобна генетично обусловена резистентност към СЕГ се проявява при овцете, когато са заразени със СЕГ през устата при експериментални условия.

(4) Становището на Ръководния научен комитет (РНК) от 4 и 5 април 2002 г. относно безопасните източници на материали за малките преживни животни определя насоките за главните точки от програма за развъждане на овце с

¹ ОВ L 147, 31.5.2001 г., стр. 1.

² ОВ L 225, 28.8.2002 г., стр. 3.

резистентност към ТСЕ. РНК счита, че такава програма следва да бъде насочена върху рисковите популации или рисковите зони.

(5) Необходимо условие за такава програма за развъждане е близостта на честотата на ARR/ARR овце за всяка важна порода. За да се получи тази информация, в Решение 2002/1003/ЕО на Комисията³ е предвидено да се проведе изследване на породите овце в държавите-членки.

(6) Следва да бъде възможно да се наруши изискването да се създаде програма за развъждане в съответствие с настоящото решение за някои породи с ниско ниво на естествена резистентност и за местните породи с произход от дадена зона и застрашени от изчезване, съгласно Регламент (ЕО) № 445/2002 на Комисията от 26 февруари 2002 година за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета относно подкрепата за развитието на селските райони от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА).⁴

(7) В своето становище РНК препоръчва да се пристъпи към сертификация на стадата, които представят незначителен риск от скрейпи/СЕГ. Една от препоръчаните възможности е сертификацията на стадата въз основа на пълната генетична резистентност към ТСЕ, комбинирана с провеждане на периодични тестове за откриване на ТСЕ.

(8) РНК предложи подробен списък на животински тъкани на овце и кози, които биха представлявали риска за общественото здраве и за здравето на животните в случай на потвърждение или вероятност за СЕГ. В становището обаче се уточнява, че тези тъкани не представляват никакъв значителен риск, ако произлизат от резистентни или полурезистентни животни на възраст съответно под 18 месеца и под 6 месеца. Уместно е да се насърчи развитието на сертифицираните стада в съответствие с тези принципи.

(9) Комисията ще предложи на Съвета и на Парламента изменение на Регламент (ЕО) № 999/2001, което да предвиди законова основа в този регламент по отношение на мерките, съдържащи се в настоящото решение. Междувременно е уместно настоящото решение да се приеме като преходна мярка.

(10) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по хранителната верига и опазване здравето на животните,

РЕШИ:

Член 1

Дефиниции

³ ОВ L 349, 24.12.2002 г., стр. 105.

⁴ ОВ L 74, 15.3.2002 г., стр. 1.

За целите на настоящото решение се прилагат дефинициите, отбелязани в приложение I към Решение 2002/1003/ЕО на Комисията.

Член 2

Програма за развъждане за резистентност към ТСЕ при породисти овце и кози

1. До 1 януари 2004 г., въз основа на резултатите от проучването, предвидено в Решение 2002/1003/ЕО на Комисията, всяка държава-членка въвежда програма за развъждане за избор според резистентността към ТСЕ при всяка от породите овце, които са местни или образуват значителна популация на нейната територия. Минималните изисквания за такава програма са тези, посочени в приложение I.

2. Държавите-членки могат да решат, че участието на собствениците на животински стада в програмата за развъждане по параграф 1 е доброволно до 1 април 2005 г. След тази дата обаче участието в програмата за развъждане е задължително за всички стада с повишена генетична стойност.

Член 3

Дерогации

1. Определена държава-членка може да получи правото на дерогация от изискването да създаде програма за развъждане съгласно член 2:

- въз основа на национална програма за контрол на скрейпи, представена и одобрена в съответствие с буква б) от част I на глава А от приложение VIII към Регламент (ЕО) № 999/2001, която предвижда активно и постоянно наблюдение на овцете и козите, умрели в стопанството, от всички стада в държавата-членка;

- когато Комисията е признала нейната територия за свободна от скрейпи в съответствие с буква в) от част I на глава А от приложение VIII към Регламент (ЕО) № 999/2001 въз основа на резултатите от заключително статистическо проучване.

2. Дерогацията по параграф 1 се приема в съответствие с реда, предвиден в член 24, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 999/2001.

Член 4

Рамка за признаване на статут на резистентност към ТСЕ на определени овчи стада

1. До 1 януари 2004 г. всяка държава-членка създава рамка за признаване на статут на резистентност към ТСЕ на определени овчи стада.

Тази рамка отговаря на критериите, определени в приложение II.

2. Признаването на статут на резистентност към ТСЕ на дадено стадо съгласно рамката, предвидена в параграф 1, не се счита като необходим критерий за изключване наличието на ТСЕ в това стадо.

Член 5

Доклади, които държавите-членки представят на Комисията

Държавите-членки представят на Комисията следните доклади:

- а) доклад за изискванията на техните програми за развъждане, който съгласно член 2 се представя до 1 април 2004 г.;
- б) годишен доклад за напредъка, който първия път се предоставя до 1 април 2005 г. и запознава с извършения напредък в осъществяването на програмите за развъждане.

Член 6

Обобщение на докладите, което Комисията представя на държавите-членки

Комисията представя на държавите-членки обобщение на докладите, които трябва да й бъдат предоставени по силата на член 5, в рамките на три месеца след крайната дата за получаване на докладите.

Член 7

Преразглеждане

Изискванията на настоящото решение се преразглеждат:

- а) въз основа на докладите, предвидени в член 5,
- б) по отношение на породи, за които е бил доказан сериозен отрицателен генетичен резултат по време на програмата за развъждане;
- в) при всеки случай преди 1 април 2005 г., за да вземе предвид всяка нова препоръка от научно естество;

Член 8

Адресати

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 13 февруари 2003 година.

За Комисията
David BYRNE
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ I

МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРОГРАМА ЗА РАЗВЪЖДАНЕ ЗА РЕЗИСТЕНТНОСТ КЪМ ТСЕ ПРИ ОВЦЕТЕ.

Част I – Общи изисквания

1. Програмата за развъждане се съсредоточава върху стада с висока генетична стойност.
2. Създава се база данни, която съдържа най-малко следната информация:
 - а) идентичност, порода и брой на животните от всички стада, които участват в програмата за развъждане;
 - б) идентификация на различните животни, от които са взимат проби в рамките на програмата за развъждане;
 - в) резултатите от всички тестове за определяне на генотип.
3. Изгражда се система за еднаква сертификация, в която генотипът на всяко животно, което участва във вземането на проби в рамката на програмата за развъждане, се сертифицира посредством номер за индивидуална идентификация.
4. Събирането на пробите се извършва от персонал, специално обучен за тази цел в рамките на програмата за развъждане.
5. Изгражда се система за идентификация на животните и пробите, за обработване на пробите и за предоставяне на резултатите, при която възможността от човешка грешка е минимална. Ефикасността на системата подлежи на периодични произволни проверки.
6. Определянето на генотипа на кръв или други тъкани, събрани за целите на програмата за развъждане, се извършва в лаборатории, одобрени по програмата.
7. Компетентният орган на държавата-членка може да подпомага асоциациите на животновъдите, които желаят да създадат генетични банки за сперма, яйцеклетки и/или ембриони, представителни за прион протеинови генотипи, при които има тенденция да станат редки, в резултат на програмата за развъждане.
8. Програми за развъждане се съставят за всяка порода, като се вземат предвид следните елементи:
 - а) честоти на различните алели от всяка порода;
 - б) рядкост на породата;

в) избягване на близкородствено кръстосване и генетичното отклонение.

Част 2 – Специфични правила за стадата, които участват

1. Програмата за развъждане си поставя за цел да увеличи честотата на ARR алелата в овчето стадо, като същевременно да намали преобладаването на алелите, за които е установено, че съдействат за възприемчивостта към TSE.
2. Минималните правила за стадата, които участват са:
 - а) всички животни в стадото, чийто генотип ще се определя, се идентифицират индивидуално, като се използват сигурни средства;
 - б) всички овни, предназначени за разплод от стадото, задължително се подлагат на тест за определяне на генотип преди да бъдат използвани за размножаване;
 - в) всяко мъжко животно, което носи VRQ алела, задължително се заколва или кастрира в срок до шест месеца след определянето на неговия генотип; тези животни не могат да напускат стопанството, освен за клане;
 - г) забранено е женски животни, за които се знае, че носят VRQ алела, да напускат стопанството, освен за клане;
 - д) забранено е мъжки животни, включително донорите на сперма за изкуствено осеменяване, с изключение на сертифицираните по програмата, да се използват за целите на размножаването в рамките на стадото.

Част 3 – Защита на породите и признаци на производството

1. Държавите-членки могат да решат да направят дерогация от изискванията в точка 2, букви в) и г) на част 2 при породи:
 - а) за които проучването, описано в Решение 2002/1003/ЕО на Комисията, показва честота на ARR алела под 25%, или
 - б) които са застрашени от изчезване, съгласно предвиденото в член 14, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 445/2002.
2. При породи, за които проучването съгласно Решение 2002/1003/ЕО на Комисията показва отсъствие на ARR алела или честота под 10%, държавите-членки могат да решат да направят дерогация от части 1 и 2, при условие че тези породи се подложат на програми за наблюдение на скрейпи.
3. Държавите-членки информират Комисията за дерогациите, направени в съответствие с разпоредбите на точки 1 и 2, както и за използваните критерии.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Рамка за признаване на статут на резистентност към ТСЕ на овчи стада

1. Рамката признава статут на резистентност към ТСЕ на овчи стада, които или вследствие на тяхното участие в програмата за развъждане, предвидена в член 2, или по друг начин, отговарят на определени критерии.

Признанието се предоставя най-малко на две нива:

- а) стада от ниво I са стада, изцяло съставени от овце от ARR/ARR генотип;
- б) стада от ниво II са стада, в които животните са потомци изключително на овни от ARR/ARR генотип;

Държавите-членки могат да решат да предоставят признание и на други нива, за да отговорят на националните изисквания.

2. Периодично произволно вземане на проби от овце с произход от стада, резистентни към ТСЕ се извършва:
 - а) или в стопанството, или в клиницата, за да се провери техният генотип;
 - б) при стада от ниво I, от животни на възраст над 18 месеца в клиницата, за да се открие наличието на ТСЕ в съответствие с приложение III към Регламент (ЕО) № 999/2001.